

**[Smysl historie]**

**Ladislav Hejdánek**

◆ diktát, česky, vznik: 9. 9. 2007

◆ dictate, Czech, origin: 9. 9. 2007

[Smysl historie] [2007]

9. 9. 2007

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

To, že filozofie vznikla historicky a že právě jakožto každá historická skutečnost nebo událost také mohla nevzniknout, ještě neznamená, že historie sama nemůže mít nějaký smysl. A to nejenom smysl, který tam vnáší filozofie dodatečně, nýbrž který tam může objevovat ještě v době, kdy filozofie nevznikla.

Také platí, že vlastně to, že něco vznikne nikoli nutně – to je, že to není produkt předcházejících stavů – ještě neznamená, že to nemusí mít svůj vlastní *logos*. Že právě ten nový vznik s sebou nepřináší také nové perspektivy co do smyslu, které by se neotevřely, kdyby k tomu nedošlo.

Prostě a dobře, to, že filozofie nemusela vzniknout, že vlastně vznikla v Řecku z nějakých kořenů, které předcházely, ale které rozhodně nevedly k tomu vzniku – také k tomu vzniku nemuselo dojít, i když jinak všechno mohlo zůstat stejné – tak to neznamená, že ta filozofie, která začíná, že se nemusí, nebo nemůže dokonce, a nemusí spravovat nějakým novým *logem*, novým smyslem.

Neboť filozofie sama, to není skutečnost hotová, nýbrž to je vždycky něco, co se k něčemu vztahuje. To už je dávno v souvislosti s prvními filozofy rozpoznáno, že filozofie je vždycky vztažena k něčemu, co nemá. Původně se v Řecku mělo za to, že to, co nemá, je moudrost. Takže tedy jenom se k moudrosti vztahuje, že po ní touží, že moudrost miluje, ale dneska bychom spíše řekli, že jde o pravdu.

A vztahovat se k pravdě, pokoušet se jaksí se dát do služeb pravdy, to není něco, co předchází té filozofii, nýbrž co se objevuje zároveň s ní a co má v sobě jakousi povahu, řekli bychom regulativní, nebo povahu něčeho, co vede a nese a co k sobě přitahuje a tak podobně.